

Eduskunnan hallintovaliokunta 3.6.2026

Anu Vuorinen
Strategia- ja talousjohtaja

2022

2023

2024

2025

2026

Aluevaltuusto 17.10.2022: Sote-järjestämissuunnitelma 2023-2025, talouden sopeutusta toteutui **v. 2023 n. 20-25 milj.**

Aluevaltuusto 20.11.2023: Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman päivitys 2024-2026, sopeutusta toteutui **v. 2024 n. 56 milj.**

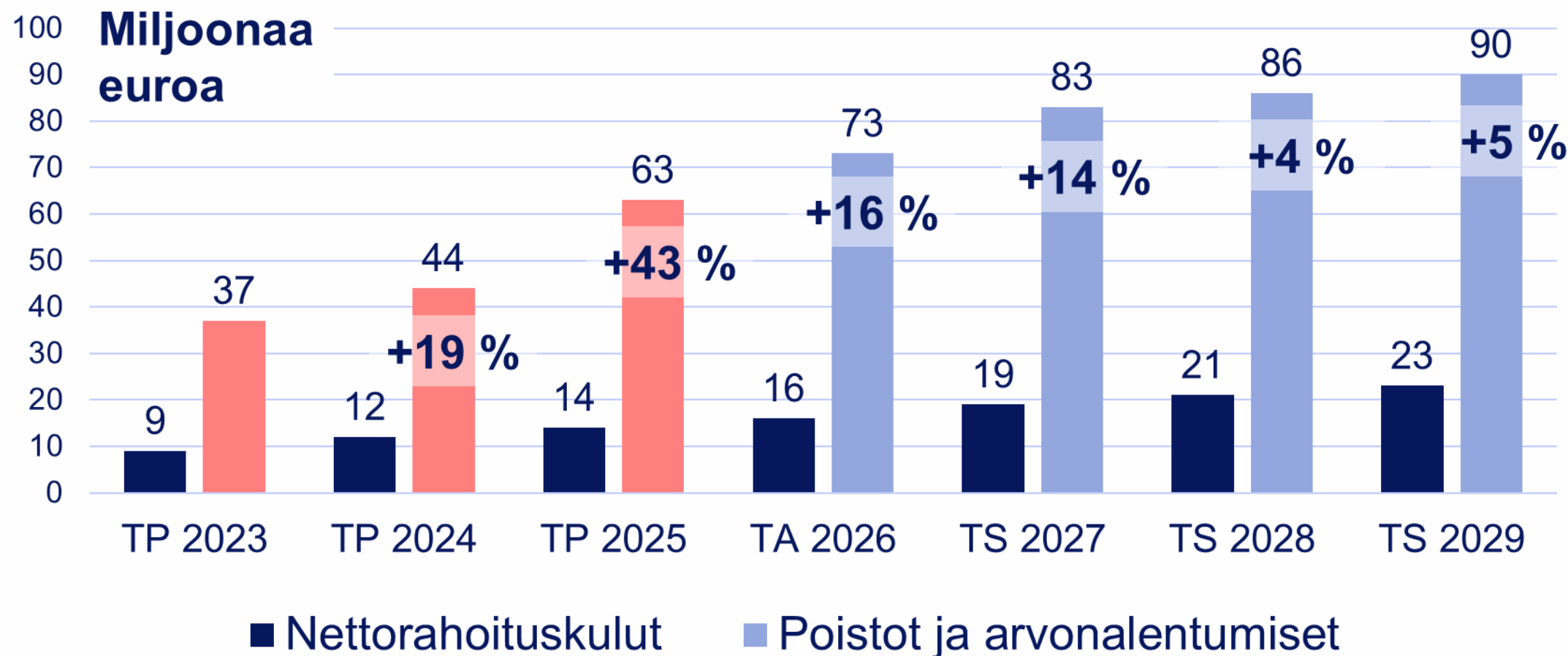
Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman päivitys, sopeutusta toteutui **v. 2025 n. 50 milj.**

Talousarviossa 2026 sopeutustoimia **n. 66 milj.,** josta uusia toimenpiteitä **n. 52 milj.**

Pohteella on päätetty ja toimeenpantu kolme tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmaa, jotka sisältävät toimenpiteitä yli **125 miljoonalla.**

Vuoden 2026 talousarvio sisältää uusia talouden sopeutustoimia noin **52 miljoonalla.**

Uuden yliopistollisen sairaalan rakentaminen nostaa poistojen ja rahoituskulujen tasoa

Kuvaajassa esitetty poistojen vuotuinen muutos%

Hyvinvointialue	Muutos €/as.	Muutos milj. €
Vantaa ja Kerava	-13	-4
Helsinki	-24	-17
Pohjanmaa	-79	-14
Keski-Uusimaa	-97	-20
Etelä-Pohjanmaa	-105	-20
Keski-Suomi	-111	-30
Koko maa	-124	-695
Etelä-Savo	-127	-16
Kainuu	-133	-9
Pohjois-Pohjanmaa	-134	-56
Kymenlaakso	-136	-21
Etelä-Karjala	-139	-17
Satakunta	-142	-30
Itä-Uusimaa	-145	-14
Länsi-Uusimaa	-148	-75
Pohjois-Karjala	-151	-24
Päijät-Häme	-152	-31
Varsinais-Suomi	-156	-78
Lappi	-167	-30
Kanta-Häme	-174	-29
Pirkanmaa	-176	-97
Keski-Pohjanmaa	-197	-13
Pohjois-Savo	-197	-49

Vuoden 2027 rahoituksen muutos verrattuna joulukuun 2025 ja huhtikuun 2026 laskelmiin

Pohteen rahoitus putosi
joulukuun laskelmiin
verrattuna **56 miljoonaa**
eli **134 €/asukas.**

Rahoituksen muutos alueilla

Hyvinvointialue	2023 - 2024	2024 - 2025	2025 - 2026	2026 - 2027	2027 - 2028	2028 - 2029	2029 - 2030
Vantaa ja Kerava	6,6 %	13,2 %	5,2 %	4,0 %	6,1 %	3,6 %	3,6 %
Helsinki	3,8 %	9,3 %	4,6 %	3,2 %	4,0 %	3,1 %	3,1 %
Keski-Uusimaa	4,4 %	7,8 %	2,2 %	1,6 %	5,5 %	3,0 %	2,8 %
Pohjanmaa	3,1 %	7,2 %	2,3 %	1,6 %	4,1 %	2,4 %	2,2 %
Pohjois-Pohjanmaa	4,4 %	9,6 %	3,6 %	1,6 %	4,4 %	2,5 %	2,5 %
Itä-Uusimaa	3,7 %	9,3 %	2,9 %	1,5 %	5,3 %	3,9 %	2,9 %
Pohjois-Karjala	3,2 %	7,4 %	5,2 %	1,4 %	2,8 %	3,0 %	2,2 %
Etelä-Pohjanmaa	2,7 %	6,1 %	5,1 %	1,3 %	2,4 %	1,7 %	1,9 %
Lappi	4,5 %	9,8 %	3,8 %	1,3 %	3,0 %	3,0 %	2,3 %
Koko maa	3,9 %	9,0 %	3,6 %	1,3 %	3,0 %	2,6 %	2,5 %
Varsinais-Suomi	4,2 %	12,7 %	4,3 %	1,3 %	3,4 %	3,5 %	2,8 %
Päijät-Häme	3,7 %	6,9 %	4,3 %	1,1 %	2,4 %	3,2 %	2,3 %
Keski-Suomi	2,9 %	6,6 %	3,1 %	0,9 %	2,3 %	2,1 %	2,1 %
Länsi-Uusimaa	6,1 %	10,5 %	4,1 %	0,8 %	3,5 %	3,3 %	3,4 %
Etelä-Savo	2,2 %	6,8 %	3,4 %	0,7 %	1,2 %	1,3 %	1,2 %
Kanta-Häme	3,4 %	8,9 %	3,0 %	0,5 %	1,3 %	1,9 %	2,1 %
Kainuu	2,3 %	7,9 %	3,0 %	0,5 %	1,4 %	1,4 %	1,5 %
Keski-Pohjanmaa	3,5 %	6,9 %	3,1 %	0,3 %	2,6 %	3,1 %	2,2 %
Pirkanmaa	5,2 %	10,2 %	2,9 %	0,2 %	2,4 %	2,9 %	3,0 %
Satakunta	2,6 %	7,5 %	1,5 %	0,0 %	0,0 %	1,1 %	1,4 %
Kymenlaakso	2,8 %	7,9 %	1,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,9 %
Etelä-Karjala	3,0 %	6,0 %	1,3 %	0,0 %	0,0 %	1,7 %	1,8 %
Pohjois-Savo	2,5 %	7,0 %	3,3 %	0,0 %	2,0 %	2,1 %	2,2 %

Yhteensä 2027-2030
Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Hyvinvointialue	2027 - 2030
Vantaa ja Kerava	13,9 %
Itä-Uusimaa	12,6 %
Keski-Uusimaa	11,7 %
Länsi-Uusimaa	10,6 %
Helsinki	10,6 %
Varsinais-Suomi	10,0 %
Pohjois-Pohjanmaa	9,6 %
Pohjanmaa	9,0 %
Pirkanmaa	8,6 %
Lappi	8,5 %
Koko maa	8,4 %
Keski-Pohjanmaa	8,2 %
Pohjois-Karjala	8,2 %
Päijät-Häme	8,0 %
Keski-Suomi	6,7 %
Pohjois-Savo	6,4 %
Etelä-Pohjanmaa	6,1 %
Kanta-Häme	5,4 %
Kainuu	4,4 %
Etelä-Savo	3,7 %
Etelä-Karjala	3,5 %
Satakunta	2,6 %
Kymenlaakso	0,9 %

Talousarvion 2026 muutos

Aluevaltuusto, kokous 25.5.2026

Esityslista on tarkastettu

§ 31 Vuoden 2026 talousarvion muuttaminen

PPHVADno-2025-21754

Aikaisempi käsittely

Aluehallitus, 12.5.2026

Lisäsopeutus **n. 10 milj.**

Tulosta parantava kertaerä ja
rahoituksen tarkentuminen
n. 11 milj.

Tilikauden tavoitetulos
37 milj. → 58 milj.

- Vuoden 2026 tuloksella on merkittävä vaikutus alijäämien kattamiseen vuosina 27-28.
- Muutettu talousarvio on osa vuoden 2026 sopeutusohjelmaa ja alijäämien kattamisen suunnitelmaa.

Vuoden 2027 sopeutustarpeen arviointia

Skenaario: muutettu talousarvio 2026 toteutuu

- Vuodelle 2026 ylijäämää **58 milj.**

Skenaario: muutetun talousarvion 2026 tuloksesta jäädään n. 10 milj.

- Vuodelle 2026 ylijäämää **48 milj.**

Skenaario: alkuperäinen talousarvio 2026 toteutuu

- Vuodelle 2026 ylijäämää **37 milj.**

Tarvittava sopeutus v. 2027

- Jos perusura, kuten 2023-2025 eli 2,5 %
 - **Ei tarvita lisäsopeutusta**
- Jos perusura palkkojen nousua vastaava eli 3,8 %
 - Tarvittava sopeutus **15 milj.**

Tarvittava sopeutus v. 2027

- Jos perusura, kuten 2023-2025 eli 2,5 %
 - Tarvittava sopeutus **12 milj.**
- Jos perusura palkkojen nousua vastaava eli 3,8 %
 - Tarvittava sopeutus **38 milj.**

Tarvittava sopeutus v. 2027

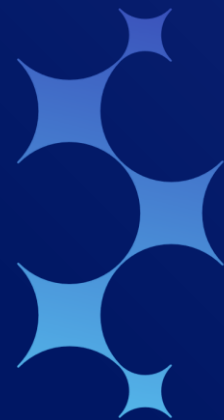
- Jos perusura, kuten 2023-2025 eli 2,5 %
 - Tarvittava sopeutus **32 milj.**
- Jos perusura palkkojen nousua vastaava eli 3,8 %
 - Tarvittava sopeutus **58 milj.**

- Kaikissa skenaarioissa arvio on, että alijäämien kattamisaikaan saadaan pidennystä enintään yksi vuosi, eli alijäämät tulee olla katettua vuoden 2027 loppuun mennessä.

Keskeiset nostot Pohteen lausunnosta

1. Alueellisten tietopohjien erot huomioiden tarvemallia ei tule tässä vaiheessa laajentaa esitetystä. Ensisijaista on kehittää rahoitusmallia selkeämpään ja ennakoitavampaan suuntaan.
2. Rahoituksen leikkaukset tulisi kytkeä hyvinvointialueiden lainsäädännöllisten velvoitteiden keventämiseen. Ilman tehtävien karsimista rahoitusta ei voida enää leikata lisää alueella tehtyjen aikaisempien sopeuttamistoimien jälkeen.
3. Kansallisesti tulisi löytää keinoja alueiden välisen ns. nollasummapelin vaikutusten vähentämiseen.
4. Palvelutarve tulisi huomioida nykyisen lainsäädännön mukaisesti 80 %:sti.
5. Määräaikainen korotus 0,2 prosenttiyksikköä tulisi säilyttää nykyisen lainsäädännön mukaisesti vuoteen 2029 saakka.
6. Alueiden tietopohjan sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmien ominaisuuksien eroavaisuudet huomioiden on perusteltua, että pitkäaikaisdiagnoosit otetaan mukaan rahoituksen tietopohjaan tässä vaiheessa vain yhdeltä vuodelta.
7. Yksityisten palveluntarjoajien diagnoositietojen rajoittaminen ostopalveluihin ja palveluseteleihin on kannatettavaa alueiden yhdenvertaisuuden varmistamiseksi.
8. Siirtymätasaukset eivät vastaa alueiden nykytilannetta, joten esitetyn porrastuksen muutoksen tulisi olla nykyistä jyrkempi tai vaihtoehtoisesti siirtymätasauksista tulisi luopua kokonaan.
9. On perusteltua, että alueille turvataan palvelujen järjestämiseen riittävä rahoituksen ns. peruskehitys, mutta tätä ei tule leikata muiden alueiden rahoituksesta ns. nollasummapelin kautta.

Kiitokset!

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue